

Miền Điện: Yangon

Sao Khuê

Rời Maldives, Sao Khuê sang Miền Điện, muốn vậy Sao Khuê phải lấy thủy phi cơ từ hotel Conrad ra đảo Males. Males là đảo chính của nước Maldives, từ đây mới có máy bay sang Singapore để đến Bangkok rồi từ Bangkok mới có máy bay qua Miền Điện. Cậu Út của Sao Khuê thích chơi sang mà không muốn tốn tiền nhiều nên bày đặt đi vòng vo tam quốc để lấy điểm (points) và đổi điểm để ngồi business class có chỗ nằm ngủ khi đi đường dài...

Dĩ nhiên Miền Điện chẳng phải là xứ Tây hay xứ Mỹ mà quý vị có thể thuê xe tự lái đi lang thang được nên trước khi đến đây quý vị phải book tour. Sao Khuê vào internet tìm ra một tour do VN tổ chức, đặt ở Hà Nội, mail qua mail lại, giá 2000 USA cho một tuần gồm hotel 5 sao, ăn uống, xe, guide, vé vào cửa nếu cần và máy bay nội địa khi di chuyển từ tỉnh nọ sang tỉnh kia, bốn tỉnh cả thấy. Giá đắt vì tour chỉ có bốn người nhưng cũng để quý vị thấy là bên Miền Điện không rẻ như ở Thailand. Đặt cọc mỗi người 100 US xong rồi thì nghĩ sao cu Út xù. Út sợ công ty du lịch bên VN đem con bỏ chợ, trả hết rồi đến nơi không ai đón, thà mất 400 US hơn mất 8000 US. Sau đó qua trung gian một nhân viên người Canadian trong nhà bank, gia đình Sao Khuê đến M Đ (M Đ viết tắt cho chữ Miền Điện) rồi theo tour Exotissimo của Miền mà đi thăm M Đ. Nói chung tour Exotissimo rất đàng hoàng nhưng cũng đắt tương tự. Họ lo cho chúng ta chu đáo, cho địa chỉ, số điện thoại của công ty ở từng tỉnh, địa chỉ liên lạc khi khẩn cấp, tỉnh nào họ cũng có đại diện cả. Tùy theo số ngày quý vị lưu lại M Đ mà lấy tour. Ở nhiều ngày, đi nhiều nơi, nhiều tỉnh, tốn nhiều tiền. Với sáu đêm, Sao Khuê chỉ đi có bốn nơi chính là **Yangon, Bagan, Mandalay và Inle** theo hướng dẫn du lịch trên internet.

Qua M Đ, quý cũng nên nhớ tuân theo một số qui định nếu không muốn bị quản chế giống như bà **Aung San Su Kyi**:

- Không được dùng chân để chỉ.
- Không được sờ đầu, sờ áo sư hay làm rộn trong chùa.
- Không được hôn nhau.
- Không được dùng tay để gọi (ngoác tay)
- Không được cho tiền ăn mày hay trẻ em mà hãy tặng tiền cho cơ quan hay hội từ thiện.

Với diện tích gần 700.000 cây số vuông, 135 chủng tộc, Myanmar còn gọi là Burma, là một nước lớn giáp Trung Hoa, Lào, Ấn độ nhưng nghèo và kém phát triển do tình hình chính trị không bao giờ ổn định. Hiện nay Miền Điện vẫn do quân đội điều khiển. Thế giới chú ý đến Miền Điện sau khi bà **Aung San Su Kyi** từ Anh về bị giam lỏng: Chính quyền quân đội đưa ra lệnh sẽ không cho phép bà về lại quê hương Myanmar lần nữa một khi bà rời khỏi đây. Bà đã chọn ở lại đất nước để đấu tranh cho dân chủ, chấp nhận phải vĩnh viễn xa chồng bên nước Anh. Cuộc đời bà được mô tả trong **cuốn phim The Lady**, rất nổi tiếng năm 2011...

Gia đình Sao Khuê tới phi trường Yangon vào xế trưa. Nắng chói chang. Phi cảng có kiến trúc tiêu biểu của xứ Chùa Tháp: mái theo hình mái chùa, thép vàng óng ánh dưới ánh mặt trời. Trời đất quý thần ơi, đang sống cái nơi có bán vé lên... cung trăng mà sang đây thì quý vị có cảm giác mình đang là diễn viên phim khoa học giả tưởng, đi trở ngược thời gian cỡ trăm năm. Nơi đây chả có tí máy móc nào cả ngoài máy bay, còn mọi việc do người làm hết, bốc vác và di chuyển hành lý bằng xe cút kít, tiếc là Sao Khuê hồi hộp vì sợ vương phải những điều lệ của mấy ông quân đội nên chả dám chụp hình cho quý vị xem (thời điểm này, 2013 Miền Điện vẫn còn do chính phủ quân đội lèo lái). Xe của công ty có đại diện vào tận trong để đón, mỗi người được

phát nước chai và khăn mới mát lạnh để lau mặt trong suốt hành trình, dĩ nhiên là xe van còn mới và có máy lạnh. Từ phi trường, xe chạy vào thành phố Yangon. Cảm tưởng của Sao Khuê là trở lại Cần Thơ hồi đó... Điểm đặc biệt đập ngay vào mắt du khách là má vàng. Từ trẻ con, dù là trai hay gái đến các cô gái, các bà đều được trang điểm bằng hai gò má quệt phấn vàng. Phấn đây là bột được mài ra từ những khúc cây thanaka bán khắp nơi trong thành phố. Những cành, rễ, gỗ của cây Thanaka khi mài trên đá mài với nước cho ra một loại bột mịn màu vàng nhạt, khi thoa lên mặt giống như đánh phấn. Khi thoa nhiều để lại vết vàng nhạt trên má. Người Miến Điện tin rằng bột thanaka sẽ cho làn da mịn màng trong sáng nhất là không bị mụn lúc dậy thì nên dù con trai cũng được mẹ chăm sóc, thoa thanaka cho.

Thoạt nhìn thấy lần đầu những người này ở Yangon, Sao Khuê cứ tưởng là họ ...vẽ bùa vì trông có vẻ giống... mọi, sau đó sang Mandalay, được bà guide giải thích rõ ràng, Sao Khuê mới hiểu ra và bắt bà guide dẫn đi mua thanaka để làm đẹp vì quả thật tuy không có nước da trắng trẻo nhưng người Miến Điện ngăm ngăm đen có làn da mịn màng, nhất là rất- rất- rất ít người có mụn. Cu Út của Sao Khuê mừng quá tưởng vớ được cơ hội ... làm giàu, ai dè hai năm sau ngày du lịch Miến Điện, Sao Khuê lướt mạng tìm thêm tài liệu đã thấy bột, kem... Thanaka được bán trên e-bay và Amazon đầy ra rồi, cỡ 10 đồng thôi, khởi tốn tiền đi Miến Điện. Rẻ rẻ, mại dôi, mại dôi bà con ơi...

Dân Miến Điện thích nguyên liệu thiên nhiên nên họ mua những khúc cây Thanaka bán đầy chợ, mỗi ngày họ mài trên đá mài và thoa nước đó lên mặt, người nào bận lắm hay lười mới mua kem hay bột Thanaka bán sẵn, dĩ nhiên nhà sản xuất phải bỏ chất bảo quản vào để giữ được lâu hay cho thêm salicylique acid để tăng tác dụng trị mụn trứng cá. Cây thanaka muốn xử dụng được phải có ít nhất 35 tuổi và loại tốt nhất mọc ở miền trung Miến Điện. Có nhiều loại cây cho bột Thanaka nhưng chủ yếu là Thanaka và cây limonia acidissima...

Nào, chúng ta đi thăm Miến Điện, xứ sở của Phật giáo Tiểu Thừa, sau khi thoa Thanaka để đỡ bắt nắng. Khởi đầu là Yangon nhé.

Yangon hay Ngưỡng Quang (tiếng Myanma: ရန်ကင်းမြို့ trước đây gọi là

Rangoon là thành phố lớn nhất Miến Điện với dân số 4.082.000 (2005). Thành phố nằm ở ngã ba sông Yangon và sông Bago, cách Vịnh Martaban 30 km. Yangon có nhiều tòa nhà thời thuộc địa nhất Đông Á hiện nay. Các văn phòng chính phủ ở trong các tòa nhà được xây thời thuộc địa như Tòa án Tối cao Myanmar, tòa thị chính, chợ Bogyoke và bệnh viện đa khoa... Yangon là kết hợp của hai từ: Yan (những kẻ thù) và koun (chạy thoát).

Yangon, từ thế kỷ thứ 6 có tên là Dagon, là một ngôi làng đánh cá nhỏ gần ngôi đại tự nổi tiếng Shwedagon. Năm 1755, vua Alaungpaya đổi tên thành Yangon. Người Anh chiếm Yangon trong cuộc Chiến Tranh Anh-Miến lần thứ Nhất (1824-26) và toàn bộ vùng Hạ Miến Điện (phía Nam). Năm 1852 trong Chiến Tranh Anh-Miến lần thứ Hai, Anh chiếm thêm vùng Thượng Miến Điện. Trong chiến Tranh Anh-Miến lần thứ Ba, Miến Điện nằm trong tay thực dân Anh cho đến năm 1948 mới được độc lập.

Như những thành phố lớn khác, Yangon có nhiều chùa nhưng vĩ đại nhất là chùa Vàng tức Shwedagon, sau đó là chùa Sule.

Sule Pagoda.

Vừa vào thành phố, chúng tôi ghé thăm chùa Sule. Chùa nằm ngay trung tâm thành phố, đối diện với toà thị chính, không xa nhà thờ Thiên Chúa của tỉnh nên giữ vị trí chiến lược quan trọng trong các cuộc tranh chấp chính trị năm 1988 và 2007. Chùa Sule, theo huyền thoại, được xây từ 2500, trước cả chùa Vàng, có thờ xá lợi là một sợi tóc Phật (theo huyền thoại thì chính Đức Phật đã tặng hai sợi tóc cho hai anh em một thương gia). Chùa Sule được xếp vào di sản của tỉnh Yangon. Tượng Phật hiện diện khắp nơi và nhiều vô số kể: tranh trên tường, tượng trên ban thờ ở trong điện, ở ngoài hành lang, dưới gốc đa và người đi lễ chùa thì chăm chú dội nước tắm cho Phật và thành khăn nguyện cầu.

Chaukhtatgyi là tượng Phật nằm nghiêng nổi tiếng Myanmar ở Yangon nằm nghiêng theo thế sư tử, chân trái trên chân phải, thế nằm an tịnh không vọng tưởng. Bàn chân có những ô vuông khắc những bánh xe Pháp hay chữ Vạn.

